

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 45P/40/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7211230133
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2012:7211230133.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Andreou Galdunovou v právnej veci maloletých C. D., E.. XX.X.XXXX, I. S. XX, D. W. E. D., E.. X.X.XXXX, I. S. XX, D., zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom S. E. Č. X, D., detí rodičov: matky A. D., X.. Z., E.. XX.X.XXXX, I. S. XX, D., F. U. D., E.. X.X.XXXX, Z. I. E. S. X, D., na návrh matky, zastúpenej JUDr. Martinom Breznenom, advokátom, so sídlom Štúrova 7, Košice, v konaní o zvýšenie výživného pre maloleté dieťa takto

rozhodol:

Žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Účastníci ani štát **n e m a j ú** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 26.10.2011 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 10.5.2010 v časti týkajúcej sa výšky výživného pre mal. E., nar. 4.7.2006 tak, že vyživovacia povinnosť voči jej otcovi sa počnúc dňom 31.5.2011 zvyšuje zo sumy 60 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne a na mal. C., nar. 16.6.1999 sa počnúc dňom 31.5.2011 zvyšuje zo sumy 80 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne, obe vyživovacie povinnosti splatné vždy do 15-dňa v mesiaci k rukám matky. Svoj návrh odôvodnila tým, nakoľko od rozsudku Okresného súdu Košice II, ktorým bola naposledy upravovaná vyživovacia povinnosť otca voči oboj maloletým uplynul dlhší čas, za ktorý došlo k podstatnej zmene nielen odôvodnených potrieb maloletých detí, ako aj majetkových pomerov otca maloletých detí, tak ako to predpokladá zákon pri zmene rozhodnutia o výživnom. Ďalej poukázala na skutočnosť, že je dlhodobou práceneschopná, pričom s ňou bola k 31.5.2011 uzavretá dohoda o skončení pracovného pomeru v pobočke Sociálnej poisťovne v D., z dôvodu nadbytočnosti.

Ako pravidelné mesačné výdavky súvisiace so starostlivosťou o obe maloleté deti, ako aj chod domácnosti uviedla uhrádzanie platieb za bývanie v sume 220 eur, poistenie bytu 25 eur, výdavky na stravu 250 eur (vrátane obedov v školskej jedálni pre obe maloleté) uhrádzanie faktúr za internet a pevnú linku v sume 18 eur, za mobilný telefón a telefón dcéry v sume 40 eur, poplatok za doučovanie anglického jazyka mal. C. v sume 15 eur, výdavky na lieky pre mal. E. v sume 15 eur, ošatenie a pod.

Otec vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí, nakoľko dôvody uvádzané samotou matkou považuje za neopodstatnené. Poukázal pritom na skutočnosť, že v súčasnej dobe už nie je zamestnaný v spoločnosti A. L., S..X..F., nakoľko sa jeho pracovný pomer skončil dňa 20.10.2011. Ďalej uviedol, že sa mu z jeho nového partnerského zväzku narodil syn O. D., voči ktorému si

taktiež plní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť, pričom jeho terajšie schopnosti, možnosti a majetkové pomery mu nedovoľujú uhrádzať výživné pre maloleté deti v navrhovanej výške. Ako svoj jediný príjem uviedol výsluhový dôchodok vyplácaný Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia I..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, predloženými listinnými dôkazmi, najmä rozsudkom Okresného súdu Košice II, č.k. 17C 23/2010-37, rodným listom maloletých detí, dohodou o skončení pracovného pomeru matky, správou kolízneho opatrovníka, správou Sociálnej poisťovne, správou úradu práce, soc. vecí a rodiny, oznámením Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia, vyjadrením otca, potvrdením zamestnávateľa otca, výsluchom účastníkov a zistil tento skutkový stav:

Matka maloletých na pojednávaní dňa 12.1.2012 uviedla, že trvá na podanom návrhu v celom rozsahu, a v jeho zmysle navrhuje zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca maloletých na mal. C. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne a na mal. E. zo sumy 60 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne a to počnúc dňom 31.5.2011. Ďalej uviedla, že dôvodom podania takéhoto návrhu bola strata zamestnania, v dôsledku znižovania stavu zamestnancov, v dôsledku čoho stratila svoj pravidelný mesačný príjem, ako aj skutočnosť, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k zvýšeniu životných nákladov na bývanie, stravu a pod. Ďalším dôvodom bola zmena zdravotného stavu mal. C., v dôsledku ktorého je nútená doplácať 25 eur mesačne na lieky, pričom uhradila aj jednorazový poplatok za 28 - dňové liečenie v I. (v septembri 2011) v sume 48 eur. Potvrdila skutočnosť, že jej bolo po skončení pracovného pomeru vyplatené päťmesačné odstupné, pričom v súčasnosti nie je evidovaná na Úrade práce, soc. vecí a rodiny. Matka maloletých vzhľadom na svoju práceneschopnosť poberá nemocenské v sume 425 eur mesačne, ako aj rodinné prídavky v sume 44 eur mesačne.

Otec maloletých vo svojej účastníckej výpovedi uviedol, že jeho jediným príjmom je vojenský výsluhový dôchodok vo výške 446 eur mesačne. Jeho pracovný pomer v spoločnosti A. L. S..X..F.. trval v období od 8.6.2011 do 20.10.2011, kde jeho priemerný čistý mesačný príjem predstavoval sumu cca 400 eur mesačne. K ukončeniu pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa došlo z dôvodu znižovania počtu zamestnancov, bez nároku na odstupné. Taktiež poukázal na zmenu pomerov, vzhľadom na vznik ďalšej vyživovacej povinnosti k mal. O., ktorý pochádza z ďalšieho manželstva otca. Otec taktiež uviedol, že maloletú navštívil na liečení v I. 3krát, keď bola hospitalizovaná uhradil poplatky súvisiace s hospitalizáciou, ako aj doplatky na potrebné lieky.

Taktiež poukázal na to, že dodržiava styk s maloletými v súlade s rozhodnutím súdu. Otec v priebehu pojednávania predložil súdu krátkou cestou doklady preukazujúce výdavky otca súvisiace s úhradou nákladov na výchovu a výživu oboch maloletých, ktoré predstavovali spolu sumu cca 410 eur za posledné dva mesiace. Otec uviedol, že v súčasnosti si hľadá zamestnania, avšak doposiaľ bezúspešne. Ďalej uviedol, že je vlastníkom rodinného domu, v ktorom v súčasnosti býva spolu so svojou terajšou manželkou, mal. synom a synom manželky z jej predchádzajúceho manželstva, ktorý nadobudol na základe darovacej zmluvy.

Z rozsudku Okresného súdu Košice II, č.k. 17C 23/2010-37, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.6.2010, vyplýva, že voči manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené, pričom súd schválil rodičovskú dohodu o úprave styku s maloletými deťmi na čas po rozvode, v zmysle ktorej boli mal. C. W. A.. E. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživné mal. C. v sume 80 eur mesačne a mal. E. v sume 60 eur mesačne vopred k rukám matky. Zároveň bol upravený styk otca s maloletými na čas po rozvode. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 17C 23/10 vyplýva, že v čase rozhodovania súdu, kedy schválil rodičovskú dohodu, matka bola zamestnaná v Sociálnej poisťovni, kde jej čistá mesačná mzda činila 241,99 eur (správa z 11. 3. 2010) a otec bol poberateľom výsluhového dôchodku v sume 409,45 eur. V zmysle vyjadrenia matky jej hrubý príjem v tom čase činil 500 eur/mes. a výdaje tvorili platby za nájom bytu 156,97 eur, platby za plyn 4 eurá, platby za elektrinu 45,80 eur, konces. poplatky 4,46 eur, odpad 3 eurá, telefónna linka, internet 33,36 eur upratovanie vchodu 2,30 eur, platba môjho a dcérinho mobilu 40 eur, poistenie bytu ako nehnuteľnosti 25 eur, obedy v školskej jedálni 16,50 eur, doučovanie AJ 24 eur, medikamentózna liečba dcéry C. 15

eur, poplatky v materskej škole dcéry E. 24 eur, medikamentózna liečba dcéry E. 15 eur spolu 400 eur mesačne, okrem toho výdavky na stravu, oblečenie, obuv, školské pomôcky, hračky a pod.

Z predloženej správy kolízneho opatrovníka doručenej súdu dňa 1.12.2011 vyplýva, že mal. C. O.e žiačkou 7. ročníka ZŠ v D., navštevuje kurzy anglického jazyka, za ktoré matka uhrádza 15 eur mesačne, pričom sú s ňou spojené výdavky súvisiace s jej zdravotným stavom. Mal. E. navštevuje predškolské zariadenie, nie sú s ňou spojené zvýšené výdavky.

Matka býva spolu s maloletými v 4 - izbovom byte v D., pričom otec maloletých jej pravidelne prispieva na výživu maloletých sumou 140 eur mesačne na obe. Otec uviedol, že býva spolu so svojou terajšou manželkou v rodinnom dome, pričom táto v súčasnosti poberá iba rodičovský príspevok. Podľa vyjadrenia otca, tento obom dcéram prispieva rôznymi finančnými čiastkami, prispel aj na školský výlet do P., uhrádza aj výdavky spojené s rôznymi podujatiami, kino, ZOO a pod.

Kolízny opatrovník v závere svojej správy konštatoval, že komunikácia medzi rodičmi je obmedzená iba na telefonický kontakt o čase stretnutia s dcérami. Otec prejavuje záujem o kontakt s dcérami, berie si ich každý druhý víkend, majú spolu vybudovaný dobrý vzťah. Taktiež uhrádza za byt, v ktorom bývajú dcéry s matkou sumu 37 eur mesačne, čo predstavuje stavebné sporenie, z ktorého sa financovala prestavba bytu. Na základe uvedeného kolízny opatrovník mal za to, že zvýšenie výživného je v záujme maloletých detí, avšak je potrebné zohľadniť aj majetkové a finančné možnosti a schopnosti otca maloletých detí.

Z potvrdenia Sociálnej poisťovne ako zamestnávateľa matky, vyplýva, že s matkou bol rozviazaný pracovný pomer k 31. 5. 2011 pričom spolu so mzdou za mesiac máj 2011 bolo vyplatené odstupné (spolu vyplatená suma 2.361 eur).

Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 31.10.2011 vyplýva, že matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, avšak z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 2.11.2011 vyplýva, že matka je poberateľkou nemocenskej dávky od 2.6.2011 v sume 15,47634 eur na deň, pričom jej práceneschopnosť k 31.10.2011 trvá (jej pracovný pomer bol ukončený ku dňu 31.5.2011).

Matka poberá prídavok na deti na každé dieťa v sume 22,01 eur mesačne.

Zo správy Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia v Bratislava vyplýva, že otec je od 14.3.2009 poberateľom výsluhového dôchodku v sume 446,20 eur mesačne.

Zo správy bývalého zamestnávateľa otca spoločnosti A. L. S..X..F.. vyplýva, že tento bol v spoločnosti zamestnaný od 8.6.2011 do 20.10.2011, kde dosiahol priemerný čistý mesačný príjem v sume 398,09 eur.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia spolu nežijú prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ust. § 75 ods. 1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 78 ods. 1, 3 cit. zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

Podľa ust. § 77 ods. 1 cit. zákona, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Na základe zisteného skutkového stavu a cit. zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že návrh matky maloletých je nedôvodný, keďže nie sú splnené podmienky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom C. W. E..

V danom prípade navrhovateľka žiadala zvýšiť výživné späťne ku dňu 31. 5. 2011, aj keď návrh na zvýšenie výživného bol súdu doručený dňa 26. 10. 2011, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa viedla v tom, že 31. 5. 2011 prišla o zamestnanie. V súvislosti s uvedeným súd poukazuje na to, že v zmysle cit. ust. § 77 ods. 1 zákona o rodine je možné právo na výživné priznať aj za dobu troch rokov späťne pred začatím súdneho konania, avšak iba v prípade ak sú tu preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Takáto sprísnená zákonná úprava smeruje k tomu, aby oprávnené osoby podávali návrhy bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Existenciu dôvodov ktorých osobitného zreteľa je potrebné účastníkmi preukazovať a súdom posudzovať podľa konkrétnych okolností jednotlivých prípadov, kde napríklad za takýto relevantný dôvod sa môže považovať zlý zdravotný stav oprávnenej osoby, ktorý jej zabránil včas uplatniť návrh. Dôkazné bremeno v tejto otázke zaťažuje navrhovateľa, ktorý žiada určenie výživného späťne pred podaním návrhu. V tomto prípade súd má zato, že navrhovateľka v konaní nepreukázala existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, keďže síce poukázala na to, že k zmene jej situácie došlo, podľa jej názoru už 31. 5. 2011 ukončením pracovného pomeru ale neuviedla žiadne relevantné dôvody pre ktoré návrh na zvýšenie nepodala bezprostredne po tejto udalosti ale až v októbri 2011. Súd je preto toho názoru, že neboli splnené podmienky na zmenu výšky výživného pred 26. 10. 2011 (pred podaním žaloby).

Nakoľko v tomto konaní sa navrhovateľka domáha zvýšenia vyživovacej povinnosti zo strany otca a zmeny predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, ktorým bolo výživné určené súd zamerané na zistenie či došlo u účastníkov konania k takým podstatným zmenám okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom - či už na strane matky, otca alebo maloletých detí - ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že v období od podania návrhu (10/2011) do vyhlásenia rozsudku (01/12) bola matka práceneschopná (ktorá práceneschopnosť naďalej trvá) a poberala dávky v sume 425 eur/mesačne, teda jej súčasný príjem je vyšší ako bola jej čistá mesačná mzda v čase predchádzajúceho rozhodovania o výživnom. Súd poukazuje aj na to, že matke bolo vyplatené v 05/11 odstupné za 5 mesiacov. Súd je preto toho názoru, že u matky nedošlo k podstatnej zmene okolností (zníženiu jej príjmov) ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia. Maloleté deti v súčasnosti rovnako ako v čase predchádzajúceho rozhodnutia navštevujú základnú školu a materskú školu. Pokiaľ matka uvádzala zvýšené výdaje súvisiace so zdravotným stavom staršej dcéry súd uvádza, že sa jednalo o jednorazové výdaje v mesiaci september - október 2011 - teda v období pred podaním návrhu a v konaní sa preukázalo, že obdobné jednorazové výdaje v súvislosti s touto udalosťou znášal v danom období aj otec. Výdaje na doplatky na lieky v sume 25 eur mesačne matka uvádzala aj v predchádzajúcom konaní (v sume 15 eur/mesačne).

Súčasným jediným zdrojom príjmu otca je výsluhový dôchodok a rovnako to bolo aj v čase predchádzajúceho rozhodnutia avšak jeho výška sa zmenila zo 409 eur na 446 eur/mesačne. Súd však zároveň musel zohľadniť tú okolnosť, že otcovi pribudla zákonná vyživovacia povinnosť k synovi O., E.. X. XX. XXXX a k manželke, s ktorou uzatvoril manželstvo dňa 5. 10. 2011 a ktorá je v súčasnosti na

rodičovskej dovolenke, t. j. nemá príjem zo zamestnania nakoľko sa stará o maloleté dieťa. Otec žije s uvedenými osobami v spoločnej domácnosti a v dôsledku takejto podstatnej zmeny je súd toho názoru, že u neho nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcich priznať zvýšenie výživného.

Pokiaľ matka uvádzala, že otec má aj iný zdroj príjmov - z pracovného pomeru z firmy A. S..X..F.. - otec preukázal, že tento pracovný pomer trval iba od 8. 6. 2011 do 20. 10. 2011, keby bol ukončený z dôvodu nadbytočnosti zamestnancov.

Zohľadňujúc uvedené skutočnosti a postupujúc v súlade s vyššie cti. zákonnými ustanoveniami, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a návrh matky maloletých na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči obom maloletým v celom rozsahu zamietol, pretože mal za to, že neboli splnené zákonné predpoklady na zmenu pôvodného rozhodnutia, keďže nedošlo u účastníkov k podstatným zmenám pomerov oproti stavu v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu, ktorým bola schválená dohoda rodičov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p., podľa ktorého navrhovateľovi i napriek plnému úspechu v konaní náhradu trov konania nepriznal, nakoľko odporcovi trovy konania nevznikli a neúspešná navrhovateľka na ich náhradu právo nemá.

Štát nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. g) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov je konanie o vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí od poplatku oslobodené.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Košice II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v zmysle ust. § 204 ods. 1 O.s.p. v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť datované a podpísané) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh a súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).